

Edukace edukátorů i diabetiků

Podklady pro poznání problematiky diabetu a edukace diabetiků jsou shrnuty v časopise Interní medicína pro praxi, 2009, Supplementum B, nakladatelství Solen (www.solen.cz).

Toto supplementum je označeno titulem Racionální přístupy k léčbě osob s diabetem a je dostupné na adrese

<http://www.internimedica.cz/magno/int/2009/mn88.php>

V současné době se připravuje nové vydání edukačních materiálů

Programová léčba diabetu

Koncepce tzv. programové léčby vznikla na počátku osmdesátých let. Pozůstává ze 4 částí:

1. diagnostika diabetu a přidružených chorob,
2. zavedení intenzivní léčby inzulinem,
3. edukace pacienta a jeho vybavení dávkovačem a glukometrem,
4. samostatné rozhodnutí pacienta o dalším režimu léčby.

Člověk s diabetem i edukátor jsou významnými členy diabetologického týmu. Klíčovou úlohu hraje odborná příprava profesionálních edukátorů s medicínským i pedagogickým vzděláním.

Edukace probíhá buď ve skupinách nebo individuálně podle stanoveného zpravidla týdenního rozvrhu v rozsahu 30-35 výukových hodin (Obr. 1).

V našich podmínkách se programová léčba se stala osnovou pro praktickou aplikaci zásad terapeutické edukace pacienta, které byly vydány v roce 1998 Světovou zdravotnickou organizací a podporovány Studijní skupinou pro edukaci diabetiků (DESG – Diabetes Education Study Group) při Evropské asociaci pro studium diabetu.

Literatura

1. Berger M, Jörgens V, Chlup R (1995) *Léčba inzulinem v každodenním životě*. Victoria Publishing, Praha (293 stran).
2. Chlup R, Navrátilová L, Řehořová J, Vaverková H, Venháčková J, Bartek J, Ficker L, Slezáková L (1996) *Programová léčba diabetu*. Galén, Praha (196 stran)

Den	Hodina	Téma
St	15 - 18	Cíl léčby diabetu Osobní zdravotní záznam Manipulace s MADI
Ct	10 - 12	Údržba dávkovače Odběry krve na glykémii Strava diabetika Léčba inzulinem
Pá	10 - 12 13 - 16	Hodnocení glykemických profilů, glykémie a acetonurie Výpočet sacharidové bilance Zavedení intenzifikovaných režimů Zásady adaptace stravy a dávek inzulinu Hypoglykémie a hyperglykémie
So	8 - 10	Selfmonitorink (One Touch II) Kontrola funkce MADI; Novopen Adaptace dávek
Ne	8 - 10	Selfmonitorink, úprava léčby Kontrola glykémii Kontrola funkce MADI; Novopen Polybový režim
Po	13 - 15 15 - 17	Návštěva prodejny Strava diabetika - bilance dle osobních záznamů
Út	10 - 12 13 - 17	Hodnocení glykemických profilů, výpočet tolerance Vybavení glukometry Diskuse o další léčbě
St	7 - 8	Předání propouštěcích zpráv pacientům

Tab. 3: Osnova edukace při programové léčbě diabetu na II. interní klinice v Olomouci (adaptace dílčedřídčského modelu). Obsah léčby i délka výuky se přizpůsobují s ohledem na dosažitelnou znalost a zkušenosti posluchačů.

Obr. 1: Osnova edukace